

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1967

N:o 10—18

-
- Innehåll:** N:o 10. Landskapslag om ändring av landstingsordningen för landskapet Åland.
- N:o 11. Landskapslag angående ändring av landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland.
- N:o 12. Landskapslag angående ändring av landskapslagen om kommunala hälsosystrar i landskapet Åland.
- N:o 13. Landskapslag angående ändring av landskapslagen om kommunala barnmorskor i landskapet Åland.
- N:o 14. Landskapslag om kommunal hemvårdshjälp.
- N:o 15. Landskapslag om familjepension och begravningshjälp för tjänsteinnehavare inom folkskolväsendet.
- N:o 16. Landskapslag angående ändring av landskapslagen om avlöning och pension för tjänsteinnehavarna inom folkskolväsendet i landskapet Åland.
- N:o 17. Landskapslag angående ändring av landskapslagen om landskapsgaranti för industrier och arbetsrörelser.
- N:o 18. Landskapslag om skattelättnader för industrin.
-

N:o 10.

L A N D S K A P S L A G

om ändring av landstingsordningen för landskapet Åland.

Föredragen för Republikens President den 7 april 1967.

Utfärdad i Mariehamn den 20 april 1967.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 28 § landstingsordningen för landskapet Åland, utfärdad den 14 mars 1951 (14/51) såsom följer:

28 §.

I 27 § omförmälda motioner skola, skriftligen avfattade, överlämnas till sekreteraren senast femte dagen före klockan tolv efter det lagtida landsting i enlighet med 16 § sammankommit den 1 november och den 1

mars. Senare vare landstingsman icke berättigad att väcka motion, såframt icke sådan direkt föranledes av något av landstinget redan fattat beslut eller till landstinget överlämnad framställning eller återtagande av sådan eller ock av annan under landstinget inträffad händelse. Likväl må härvid motion icke väckas senare än klockan aderton dagen efter den, då motionären bör anses hava om händelsen fått kännedom.

I motionen böra jämväl angivas de skäl,
på vilka förslaget grundas.

Ej må ärenden av olika beskaffenhet sam-
manföras i en skrift.

Mariehamn, den 29 november 1966.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Eliel Persson
vicetalman.

Lennart Mattsson
vicetalman.

N:o 11.

L A N D S K A P S L A G

angående ändring av landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland.

Föredragen för Republikens President den 7 april 1967.
Utfärdad i Mariehamn den 20 april 1967.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 31 § landskapslagen den 10 april 1958 om vägtrafik i landskapet Åland (8/58), såsom följer:

31 §.

1. Har förare av motorfordon gjort sig skyldig till i 27 § 2 mom. eller 29 § 1 eller 3 mom. åsyftat brott, skall domstolen förklara körtillståndet förverkat och föreskriva den tid, inom vars förlopp nytt körtillstånd icke må beviljas. Har den dömde icke giltigt körtillstånd, skall domstolen föreskriva den tidpunkt, före vilken den dömde icke må beviljas körtillstånd. Domstolens utslag går till denna del i verkställighet, ändå att det överklagas. På polismyndighet ankommer att temporärt återkalla körtillstånd, till dess

domstolens utslag givits.

2. Därom, när körtillstånd annars skall återkallas, stadgas särskilt.

3. Då person, som innehar körtillstånd, dömts till straff för överträdelse av denna landskapslag eller med stöd av densamma utfärdade bestämmelser, skall domstolen meddela om utslaget till den myndighet, som utfärdat körtillståndet.

4. Då person, som icke har körtillstånd, dömts till straff för i 1 mom. nämnt brott och samtidigt den tidpunkt utsatts, före vilken honom icke må beviljas körtillstånd, skall domstolen meddela om utslaget till polismyndigheten på den ort, där den dömde är skriven.

Mariehamn, den 21 november 1966.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Eliel Persson
vicetalman.

Lennart Mattsson
vicetalman.

N:o 12.

L A N D S K A P S L A G

angående ändring av landskapslagen om kommunala hälsosystrar
i landskapet Åland.

Föredragen för Republikens President den 7 april 1967.

Utfärdad i Mariehamn den 20 april 1967.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 15 § landskapslagen den 14 september 1945 om kommunala hälsosystrar i landskapet Åland (20/45) i dess lydelse av den 16 april 1964 (12/64), såsom följer:

15 §.

Avgångsåldern för hälsosyster, som är anställd enligt denna lag, är sextio år. Landskapsstyrelsen må, efter att hava hört den kommunala myndighet, som äger anställa hälsosyster i kommunen, samt landskapsläkaren, medgiva kommunal hälsosyster rätt att kvarstå i tjänst högst till sextiofem års ålder.

Kommunal hälsosyster är berättigad till ålders- och invalidpension av landskapsmedel, vilken fastställs på grundval av den i 10 § avsedda avlöningen och med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna rörande person, som står i tjänste- eller arbetsförhållande till landskapet, likväl så, att pensionsåldern för kommunal hälsosyster är sextio år.

Vad i denna paragraf är stadgat äger motsvarande tillämpning på hälsosyster, som avses i 3 § 2 mom.

Denna landskapslag tillämpas från den 1 januari 1967. Tjänstgöring före den 1 januari 1967, som kommunal hälsosyster efter fyllda 21 år såsom utbildad hälsosyster, sjuksköterska eller barnmorska fullgjort i bolags eller annan sammanslutnings eller inrättnings tjänst, räknas, ifall anställningen varit huvudsyssla, till pensionstid på i 5 §

Mariehamn, den 21 november 1966.

På landstingets vägnar:

T. H. ERIKSSON
talman.

Eliel Persson
vicetalman.

Lenhart Mattsson
vicetalman.

landskapslagen om landskapspensioner föreskrivet sätt och utan hinder av vad i sistnämnda lag och landskapsförordning om verkställighet och tillämpning av densamma är stadgat, i den mån anställningen icke räknats eller skall räknas henne tillgodo för annan än i landskapslagen om landskapspensioner avsedd ålders- eller invalidpension;

i sin helhet, om pensionen beviljas med tillämpning av 10 § 2 mom. landskapslagen om landskapspensioner; och

till hälften intill den 1 juli 1962 och därefter i sin helhet, om vid beviljande av pensionen tillämpas 10 § 1 mom. landskapslagen om landskapspensioner samt om kommunal hälsosyster den 8 juli 1961 eller därefter oavbrutet under minst 4 månader varit anställd såsom kommunal hälsosyster med befattningen som huvudsyssla.

Kommunal hälsosyster, som önskar bibehålla sin rätt till pension, sådan den var då denna lag trädde i kraft, skall inom ett år efter det denna lag trätt i kraft skriftligen anmäla därom till vederbörande kommunalstyrelse, som ofördröjligen skall underrätta landskapsstyrelsen därom.

Utan hinder av vad som ovan stadgats tillämpas tidigare gällande bestämmelser på den, som gjort ovan avsedd anmälan, och, såvida icke av 35 § 2 mom. landskapslagen om landskapspensioner annat följer, på pension, som beviljats, innan denna lag trätt i kraft.

N:o 13.

L A N D S K A P S L A G

angående ändring av landskapslagen om kommunala barnmorskor
i landskapet Åland.

Föredragen för Republikens President den 7 april 1967.
Utfärdad i Mariehamn den 20 april 1967.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 15 § landskapslagen den 14 september 1945 om kommunala barnmorskor i landskapet Åland (21/45) i dess lydelse av den 16 april 1964 (11/64) såsom följer:

15 §.

Avgångsåldern för barnmorska, som är anställd enligt denna lag, är 60 år. Landskapsstyrelsen må, efter att hava hört den kommunala myndighet, som äger anställa barnmorska i kommunen, samt landskapsläkaren, medgiva kommunal barnmorska rätt att kvarstå i tjänst högst till 65 års ålder.

Kommunal barnmorska är berättigad till ålders- och invalidpension av landskapsmedel, vilken fastställs på grundval av den i 10 § avsedda avlöningen och med iakttagande i tillämpliga delar av bestämmelserna rörande person, som står i tjänste- eller arbetsförhållande till landskapet, likväl så, att pensionsåldern för kommunal barnmorska är 60 år.

Vad i denna paragraf är stadgat äger motsvarande tillämpning på barnmorska, som avses i 3 § 2 mom.

Denna lag tillämpas från den 1 januari 1967. Tjänstgöring före den 1 januari 1967, som kommunal barnmorska efter fyllda 21 år såsom utbildad hälsosyster, sjuksköterska eller barnmorska fullgjort i bolags eller annan sammanslutnings eller inrättnings tjänst, räknas, ifall anställningen varit huvudsyssla till pensionstid på i 5 § landskapslagen om

landskapspensioner föreskrivet sätt och utan hinder av vad i sistnämnda lag och landskapsförordning om verkställighet och tillämpning av densamma är stadgat, i den mån anställningen icke räknats eller skall räknas henne till godo för annan än i landskapslagen om landskapspensioner avsedd ålders- eller invalidpension.

i sin helhet, om pensionen beviljas med tillämpning av 10 § 2 mom. landskapslagen om landskapspensioner;

till hälften intill den 1 juli 1962 och där- efter i sin helhet, om vid beviljande av pensionen tillämpas 10 § 1 mom. landskapslagen om landskapspensioner samt om kommunal barnmorska den 8 juli 1961 eller därefter oavbrutet under minst 4 månader varit anställd såsom kommunal barnmorska med befattningen som huvudsyssla.

Kommunal barnmorska, som önskar bibehålla sin rätt till pension, sådan den var då denna lag trädde i kraft, skall inom ett år efter denna lags ikraftträdande skriftligen anmäla därom till vederbörande kommunalstyrelse, som ofördröjligen skall underrätta landskapsstyrelsen därom.

Utän hinder av vad som ovan stadgats, tillämpas tidigare gällande bestämmelser på den, som gjort ovan avsedd anmälan, och, såvida icke av 35 § 2 mom. landskapslagen om landskapspensioner annat följer, på pension, som beviljas, innan denna lag trätt i kraft.

Mariehamn, den 21 november 1966.

På landstingets vägnar:

T H . E R I K S S O N
talman.

Eliel Persson
vicetalman.

Lennart Mattsson
vicetalman.

N:o 14.

L A N D S K A P S L A G

om kommunal hemvårdshjälp.

Föredragen för Republikens President den 7 april 1967.

Utfärdad i Mariehamn den 20 april 1967.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §.

Den kommunala hemvårdshjälpen har till ändamål att, i enlighet med vad i denna lag stadgas och i reglementet för hemvårdsverksamheten närmare föreskrives, tillhandahålla hemsystrar och annan personal i kommunens tjänst med uppgift att främst i barnrika och övriga med dem jämförliga hem handhava husmoderns och till den normala hemvården och -hushållningen hörande sysslor eller bistå vid deras utförande i det fall, att husmodern eller den, som sköter hushållet, på grund av egen eller annan familjemedlems barnsörd, sjukdom, överanstängning, nödiga ledighet eller av annan jämförbar orsak tillfälligt är förhindrad att sköta sina sysslor.

Kommunal hemvårdshjälp må givas även äldre och andra, som äro i behov av särskild omvårdnad.

2 §.

Ledningen av och tillsynen över den kommunala hemvårdsverksamheten handhaves av landskapsstyrelsen och landskapshälsosystem-barnmorskan.

Hemvårdsverksamheten i kommunen ledes och övervakas av socialnämnden.

3 §.

För hemvårdsverksamheten skola kommunalfullmäktige godkänna ett reglemente, vilket fastställles av landskapsstyrelsen.

4 §.

För hemvårdshjälp uppbares av andra än medellösa och mindre bemedlade en skälig avgift enligt grunder, som landskapsstyrelsen fastställer.

2 kap.

Tjänsteinnehavare och övrig personal

5 §.

I kommun må finnas en eller flera hemsystertjänster.

6 §.

Angående kompetensfordringarna för hemsystrar och om deras utbildning gäller vad därom i riket är stadgat.

Landskapsstyrelsen må meddela socialnämnd tillstånd att för viss tid i kommunens tjänst såsom hemsyster antaga person, som icke innehar föreskriven kompetens men som innehar nödig utbildning och praktisk erfarenhet av hemhushållning samt i övrigt är lämplig för uppgiften.

7 §.

I reglementet för hemvårdsverksamheten skola upptagas närmare bestämmelser angående hemsysters åligganden samt arbets- och fritider.

8 §.

Hemsyster skall minst en gång på 10 år genomgå en kompletteringskurs.

9 §.

Hemsyster, som enligt denna lag är anställd i kommunens tjänst, uppbar av kommunen grundlön och ålderstillägg samt eventuella dyrorts- och fjärrortstillägg till samma belopp, som i riket äro fastställda för motsvarande befattning.

För den tid tjänsteinnehavare deltagar i 8 § nämnd kompletteringskurs äger hon rätt till full lön.

10 §.

Kostnaderna för tjänsteinnehavarnas inom hemvårdsverksamheten förrättningsresor ersättas av kommunen i enlighet med grunder, som kommunalfullmäktige bestämma.

11 §.

Hemsyster skall kostnadsfritt erhålla kost

och vid behov nattlogi på arbetsplats, där tjänstgöringen tager utan avbrott minst 6 timmar i anspråk.

Kan den, som anlitar hemsyster, på grund av medellöshet icke tillhandahålla henne kost eller nattlogi eller arbetar hemsystern samma dag i flera hem och på grund därav icke blir berättigad till nämnda förmåner, åligger det kommunen att ersätta henne de skäligena kostnaderna för anskaffandet av dessa.

Hemsystern må icke utöver löne- och andra förmåner, som enligt denna lag tillkomma henne, av den, som anlitar henne, uppbära arvode för fullgörandet av sådana arbetsuppgifter, vilka enligt lag, förordning eller reglemente höra till hennes åligganden.

12 §.

För i 1 § 2 mom. avsedd hemvårdshjälp må kommun i sin tjänst på hel- eller deltid även anställa för uppgiften skickade och lämpliga arbetstagare, vilka i denna lag benämnas hemsamariter.

Kommun må även ekonomiskt stöda hemsamaritverksamhet, som bedrivs av ideella organisationer.

Vad i 7, 10 och 11 §§ är stadgat om hemsyster, gäller i tillämpliga delar även hemsamarit.

13 §.

Tjänsteinnehavare inom hemvårdsverksamheten och hemsamariter må icke för utomstående yppa vad de i sin syssla erfarit om familjer eller personer, som anlitat dem.

3 kap.

Landskapsunderstöd

14 §.

Landskapet deltar i de kostnader, vilka hemsysters i 9 § avsedda avlöning åsamkar kommun, med ett belopp, som beroende på kommunens ekonomiska bärkraft utgör 30—80 procent av grundlönen jämte ålders-, dyro- och fjärrortstillägg samt av lagstadgade socialskyddsavgifter och av avlöning för vikarie, som under ordinarie hemsysters lag-

stadgade ledighet på grund av semester, barns börd eller sjukdom, fullgör hennes åligganden.

Landskapsunderstöd beviljas dock icke för avlöning av flera än en hemsyster för varje påbörjat antal av 1.500 mantalsskrivna invånare i landskommun och 2.500 mantalsskrivna invånare i Mariehamns stad, såvida icke landskapsstyrelsen på grund av kommuns vidsträckthet eller trafik- och bostadsförhållanden anser särskilda skäl föreligga att annorlunda förordna.

15 §.

Landskapsstyrelsen må inom ramen för anslag, som för ändamålet reserverats i landskapets inkomst- och utgiftsstat, bevilja kommun landskapsunderstöd för av hemsamaritverksamhet föranledda kostnader enligt grunder, som fastställas av landskapsstyrelsen.

16 §.

Från det landskapsunderstöd, som erlägges till kommun i stöd av denna lag, skall avdragas hälften av beloppet av de ersätningar, vilka kommunen med stöd av 4 § uppburit för hemvårdshjälp, som givits av hemsyster.

4 kap.

Särskilda stadganden

17 §.

Närmare bestämmelser angående tillämpningen av denna lag ävensom angående ansökan om och erläggande av landskapsunderstöd, som avses i 3 kap., utfärdas genom landskapsförordning.

18 §.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1967. Genom densamma upphäves landskapslagen den 16 april 1952 om kommunala hemsyster i landskapet Åland (9/52) jämte däri senare företagna ändringar, dock sålunda, att kommunal hemsyster, som vid lagens ikraftträdande innehar tjänst, bibehålles vid sin rätt till de löne- och naturaförmåner, som tillkommit henne genom tidigare gällande stadganden, om hon inom 3 månader från

lagens ikraftträdande skriftligen meddelar för avlönande av sådan hemsyster utgår enligt socialnämnden att hon så önskar, varvid sagda lag. kommun tillkommande landskapsunderstöd

Mariehamn, den 3 december 1966.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Eliel Persson
vicetalman.

Lenhart Mattsson
vicetalman.

N:o 15.

LANDSKAPSLAG

om familjepension och begravningshjälp för tjänsteinnehavare inom folkskolväsendet.

Föredragen för Republikens President den 7 april 1967.
Utfärdad i Mariehamn den 20 april 1967.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

Då tjänsteinnehavare inom folkskolväsendet avlidit, erlägges efter honom av landskapsmedel familjepension, begravningshjälp och ersättning för begravningskostnader i enlighet med vad i denna lag stadgas.

Med tjänsteinnehavare avses i denna lag lärare, lektor vid mellanskola eller elevhemsföreståndare, som tjänstgör inom kommunala folkskolväsendet antingen såsom ordinarie eller på provtid förordnad samt den, som är uppförd på indragningsstat från sådan tjänst eller som på grund av tjänst inom kommunala folkskolväsendet av landskapsmedel åtnjuter ordinarie pension eller som har varit berättigad till sådan pension.

2 §.

Familjepension, begravningshjälp och ersättning för begravningskostnader utgå med nedan stadgade undantag enligt grunder och i övrigt på sätt, varom stadgas i landskaps-

lagen om familjepension och begravningshjälp för Ålands landskapsförvaltning underlydande tjänstemän (26/57), samt på grundval av den avlöning, som avses i 3 och 4 §§ landskapslagen om avlöning och pension för tjänsteinnehavarna inom folkskolväsendet i landskapet Åland (24/58).

Har tjänsteinnehavare bibehållit sin rätt till avlöning och pension i enlighet med de före den 1 augusti 1958 gällande stadgandena, skall vid fastställandet av familjepensionen, begravningshjälpen eller ersättningen för begravningskostnader efter honom till grund läggas den avlöning, som den 1 augusti 1958 tillkom eller skulle hava tillkommit honom i tjänsten, om han fortfarande hade innehaft densamma.

Är förmänstagare eller tjänsteinnehavare berättigad till familjepension, begravningshjälp eller ersättning för begravningskostnader även av kommunala medel, tillkommer honom rätt till i denna lag avsedda förmåner endast till den del desamma överstiga motsvarande ersättningar av kommunala medel.

3 §.

Kassaförsäkring i folkskolläraernas änke- och pupillkassa för sådan delägare, som är i denna lag avsedd tjänsteinnehavare, upphör i och med denna lags ikraftträdande. Till förmanstagare efter honom erlägges icke kassapension, ej heller återbäring av försäkringspremie.

Delägare i kassan, som icke är i 1 mom. avsedd tjänsteinnehavare, bibehålles med de i 6 § stadgade begränsningarna enligt tidigare gällande villkor vid sin kassaförsäkring.

4 §.

Pension, som utgår i enlighet med reglementet för kassan, ombildas, räknat från dagen för denna lags ikraftträdande, till familjepension, ifall kassapensionens förmånstagare enligt denna lag skulle vara berättigad till familjepension även i det fall att tjänsteinnehavaren avlidit, efter det lagen trätt i kraft.

Då kassapension ombildas till familjepension, läggas till grund de avlöningar, vilka tillämpas vid denna lags ikraftträdande, likväl så, att för i 2 § 2 mom. avsedda tjänsteinnehavare skola tillämpas däri avsedda avlöningar. Ifall vid lagens ikraftträdande det icke längre finnes sådan tjänst, vars avlöning borde läggas till grund vid fastställandet av familjepensionens belopp, utgår familjepensionen på grundval av den sannolika avlöning, som skulle ha tillkommit tjänsteinnehavaren, ifall tjänsten icke indragits.

Mottagare av kassapension, vars pension

icke ombildats till familjepension, är berättigad till pension enligt tidigare villkor.

5 §.

Den, som uppbär kassapension, äger rätt att bibehålla denna pension i enlighet med tidigare för pensionen gällande villkor, om han inom 6 månader från lagens ikraftträdande skriftligen gör anmälan därom hos folkskolläraernas änke- och pupillkassa. Likaså har delägare i kassan, vars försäkring enligt 3 § skulle upphöra, rätt att bibehålla sin kassaförsäkring oförändrad med den i 6 § stadgade begränsningen.

I de fall, varom stadgas i 1 mom., erlägges icke familjepension, begravningshjälp eller ersättning för begravningskostnader i enlighet med stadgandena i denna lag.

6 §.

Är delägare i kassan, som bibehållit sin kassaförsäkring, förmånsåtagare enligt landskapslagen om familjepension och begravningshjälp för Ålands landskapsförvaltning underlydande tjänstemän (26/57), utbetalas icke av landskapsmedel tillägg till den efter honom utgående kassapensionen.

7 §.

Närmare föreskrifter angående verkställighet och tillämpning av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

8 §.

Denna lag tillämpas från den 1 januari 1967.

Mariehamn, den 3 december 1966.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Eliel Persson
vicetalman.

Lennart Mattsson
vicetalman.

N:o 16.

L A N D S K A P S L A G

angående ändring av landskapslagen om avlöning och pension för tjänsteinnehavarna inom folkskolväsendet i landskapet Åland.

Föredragen för Republikens President den 7 april 1967.

Utfärdad i Mariehamn den 20 april 1967.

I enlighet med Ålands landstings beslut upphävas 20, 22, 23, 24, 25, 26 och 27 §§ samt 44 § 2 mom. landskapslagen den 16 oktober 1958 om avlöning och pension för tjänsteinnehavarna inom folkskolväsendet i landskapet Åland (24/58), varjämte 6, 16, 17, 18, 19 och 21 §§, 31 § 1 mom., 35 § 1 mom. och 37 §, 38 § 1 och 3 mom. samt 40 § 4 mom., av dem 19 §, sådant lagrummet lyder i landskapslagen den 28 mars 1961 (9/61), 38 § sådant det lyder i landskapslagen den 25 mars 1965 (15/65) och 40 § sådant det lyder i landskapslagen den 13 juli 1965 (32/65), ändras såsom följer:

6 §.

Tjänsteinnehavare tillkommer dyrortstilllägg och fjärrortstilllägg enligt samma grunder, som i riket är stadgat för innehavare av statens tjänst eller befattning med grundlön.

16 §.

Tjänsteinnehavare och timlärare äga med nedan nämnda undantag rätt till ålders- och invalidpension av landskapsmedel, i tillämpliga delar enligt samma regler som person i tjänste- eller arbetsförhållande till landskapet. Samma rätt tillkommer på provtid förordnad och interimistisk innehavare av tjänst samt vikarie.

I 1 mom. avsedd tjänsteinnehavare inom folkskolväsendet benämnes nedan förmånstagare.

17 §.

Pensionsåldern är 60 år.

Genom landskapsförordning må likväl föreskrivas, att pensionsåldern i vissa lärartjänster, vilkas art det påkallar, är lägre än 60 men icke lägre än 55 år.

18 §.

Anställningen anses fortgå oavbrutet, oberoende av om förmånstagare överflyttar från

en skola till en annan, om överflyttningen skett omedelbart.

19 §.

Såsom tjänsteinnehavares pensionsgrundande lön beaktas till honom enligt den i 3 § nämnda avlöningsklassen senast erlagd grundlön jämte ålders-, dyrorts- och fjärrortstilllägg, och därtill fogas, med beräkning i tillämpliga delar enligt samma regler som beträffande person i tjänste- eller arbetsförhållande till landskapet är stadgat, till honom enligt denna lag möjligen erlagda lönetillägg och arvoden. Detsamma gäller på motsvarande sätt till tjänstgöring inom folkskolväsendet på provår förordnad, den, som förordnats att interimistiskt innehava tjänst, samt vikarie.

Timlärares och arbetshandledares pension fastställs på basen av i 39 § avsett timarvode.

21 §.

Elevhemsföreståndare erhåller, oberoende av uppnådd pensionsålder ålderspension, ifall han entledigats från sin tjänst, då skäl därtill prövas föreligga och såvida entledigandet icke föränletts av i 63 § 1 mom. landskapslagen om folkskolväsendet i landskapet Åland nämnd orsak.

Förmånstagare erhåller invalidpension, förutom i de i landskapslagen om landskapspensioner stadgade fallen, även om han entledigas på grund av att han till följd av kroppsskada eller nedsatta kroppskrafter eller själsförmögenheter förlorat sin arbetsförmåga.

I 1 mom. avsedda fall beräknas pensionens belopp såsom i landskapslagen om landskaps pensioner är stadgat, ifall förmånstagaren under de 5 år, som omedelbart föregått entledigandet, uppnått en pensionstid på sammanlagt minst 3 år.

31 §.

Överföres person på indragningsstat till tjänst inom folkskolväsendet eller har han övergått till sådan tjänst eller till landskaps-tjänst eller -befattning, i vilken hans löne-förmåner äro mindre än de, vilka enligt gäl-lande stadganden skulle tillkomma honom i tjänst, som motsvarar den indragna tjänsten, skall skillnaden erläggas såsom personligt avlöningstillägg av landskapsmedel. Om den nya tjänsten indrages, skall under ena-handa förutsättningar och enligt samma grund beviljas tillägg till den däri utgående lönen på indragningsstat.

Förflyttas den som varit uppförd på in-dragningsstat, till tjänst eller befattning in-om kommunen, skola förflyttningsskostnader-na ersättas av kommunen. Förflyttas han till annan kommun, ersättas flyttningsskostnader-na härför av landskapsmedel.

35 §.

Landskommun är skyldig att tillhandahå-lla innehavare av lärartjänst med familj bostad om minst tre rum och kök samt inne-havare av lärartjänst utan familj bostad om minst två rum och kök. Äro lärare i en och samma skola äkta makar, är kommunen plik-tig att tillhandahålla dem gemensamt en-dast en bostad för lärare med familj. På särskilda skäl må landskapsstyrelsen på an-sökan av landskommun, i enlighet med vad därom i landskapsförordningen närmare stadgas, helt eller delvis befria kommun från skyldigheten att tillhandahålla innehavare av lärartjänst bostäder. Elevhemsförestån-dare bör tillhandahållas bostad om minst ett rum och kök.

Kan innehavare av lärartjänst icke till-handahållas sådan bostad, som i 1 mom. nämnes, är lärare med familj skyldig att åtnöjas med bostad för lärare utan familj och lärare utan familj med bostad om ett rum och kök.

Tjänsteinnehavare, som tillkommer bostad såsom naturaförmån, äger dessutom rätt till värme, lyse och vatten, badrum och del i tvättstuga samt till källare och andra nödiga utrymmen. Badrum må ersättas med del i bastu. Därutöver bör elevhemsföreståndare erhålla kost i elevhemmet under tiden för skolarbetet. Innehavare av lärartjänst i landskommun tillkommer dessutom minst tre ar trädgårdsjord.

Innehavare av lärartjänst, som tjänstgör på

två eller flera undervisningsställen, tillkom-mer naturaförmåner endast på ett av dessa ställen, varjämte han bör erhålla skjuts till och från tjänstgöringsställen, som äro be-lägna på längre än fyra kilometers avstånd. Tillhandahålles honom på tjänstgöringsstället såsom tillfällig bostad ett möblerat rum med värme och lyse samt del i kök, är han be-rättigad endast till flyttningsskjutsar.

Landskapsstyrelsen må i enskilda fall be-fria kommun från skyldigheten att tillhanda-hålla i denna paragraf nämnda naturaförmå-ner, om deras tillhandahållande icke är än-damålsenligt, så ock tjänsteinnehavare från att emottaga honom erbjudna naturaförmå-ner, om välgående skäl därtill föreligga.

37 §.

På provtid förordnad äger samma rätt till avlöning, lön på indragningsstat och natura-förmåner som ordinarie tjänsteinnehavare.

38 §.

Den, som förordnats att interimistiskt be-strida tjänst inom folkskolväsendet, äger rätt till avlöning enligt samma grunder som ordinarie tjänsteinnehavare jämlikt 2, 3, 4, 6, 7, 8 och 9 §§. För tiden för avbrott i tjänste-utövningen är han även berättigad att er-hålla avlöning enligt de i 10 och 11 §§ stad-gade grunderna. Äger interimistisk inneha-vare icke för tjänsten stadgad kompetens, er-håller han den egentliga avlöningen och övertimsarvodet med avdrag av 10 procent. Till interimistisk innehavare, som saknar stadgad kompetens, men som äger av land-skapsstyrelsen föreskriven kompetens, er-läggas likväl egentlig avlöning och övertims-arvode oförminskade intill utgången av juli månad 1969. Interimistisk innehavare av tjänst har samma rätt till naturaförmåner som ordinarie tjänsteinnehavare och är skyl-dig att för dem erlagga ersättning, såsom i 36 § är stadgat.

Interimistisk innehavare av lärartjänst, som äger för tjänsten stadgad kompetens, må be-viljas extraordinarie pension, med iakttagan-de i tillämpliga delar av vad i denna land-skapslag om pension är stadgat.

Vikarie tillkommer, om icke med stöd av 13 § 1 mom. annat avtalats, samma avlöning, som interimistisk innehavare av tjänst, lik-väl icke för tiden för avbrott i tjänsteutöv-ningen. Avlöningen till vikarie erlägges månataligen i efterskott. Om vikaries natu-

raförmåner stadgas genom landskapsförordning.

40 §.

Den med lärartjänst förenade undervisningsskyldigheten omfattar i lägre folkskola 24 veckotimmar, i högre folkskola 30, i medborgarskola eller då undervisning i andra språk än svenska är förenad med tjänsten 26, i hjälpskola 24, i högre folkskola, då undervisningen i andra språk än svenska på två eller flera tjänstgöringsplatser är förenad med tjänsten 24 och i mellanskola 26 veckotimmar..

Utöver de veckotimmar undervisningsskyldigheten omfattar, är innehavare av lärartjänst skyldig att bestrida övertimmar enligt vad därom stadgas i landskapsförordning.

Skolföreståndares undervisningsskyldighet per vecka må minskas med en halv veckotimme per läsår för varje annan läraravdelning vid egentlig folkskola och hjälpskola samt för varje annan lärare med huvudsyssla vid medborgarskola. Vid mellanskola minskas undervisningsskyldigheten enligt samma grunder som vid statlig mellanskola. Föreståndares undervisning skall likväl omfatta minst fem veckotimmar. Landskapsstyrelsen fastställer de grunder, enligt vilka innehavare av lärartjänst i sin undervisningsskyldighet må inräkna i 1 § 2 mom. landskapslagen om folkskolväsendet i landskapet Åland (23/58) avsett ungdomsarbete och andra utom klass utförda åligganden. Landskapsstyrelsen fastställer likaså de grunder, enligt vilka timlärare erhåller arvode för de åligganden, som ankomma på förbindelselärare för yrkesvägledningen och föreståndare för kurs, som ersätter medborgar-

skola. Ersättning till lektor och timlärare vid mellanskolan för åligganden utom klass utgår enligt samma grunder som för motsvarande lärare i landskapet läroverk. Ersättning för särskilda åligganden i samband med försöksverksamhet utgår enligt grunder, som fastställts av landskapsstyrelsen.

Är det sammanlagda beloppet av fjärrortstillägg och dyrortstillägg, som utgår enligt denna landskapslag, mindre än fjärrortstillägg, som erlagts till vederbörande omedelbart före denna lags ikraftträdande, erlagges skillnaden mellan fjärrortstillägget enligt tidigare gällande stadganden och det sammanlagda beloppet av fjärrortstillägg och dyrortstillägg enligt denna lag, eller om fjärrortstillägg enligt denna lag icke alls utgå på orten, skillnaden mellan det tidigare fjärrortstilläggets belopp och det i tjänsten utgående dyrortstilläggets belopp oförändrat såsom personellt tilläggsarvode. Skulle beloppet av personellt tilläggsarvode bliva mindre än 24 mark om året, erlagges arvudet icke.

Av stadgandena i denna lag tillämpas 38 och 40 §§ från och med den 1 augusti 1966 och de övriga från och med den 1 januari 1967.

Utän hinder av vad ovan stadgats, tillämpas tidigare gällande stadganden på den, som gjort i 32 § landskapslagen om landskaps pensioner avsedd anmälan, och, såvida icke av 35 § 2 mom. sagda lag annat följer, på pension, som beviljats, innan denna lag trätt i kraft.

Mariehamn, den 29 november 1966.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Eliel Persson
vicetalman.

Lennart Mattsson
vicetalman.

N:o 17.

L A N D S K A P S L A G

angående ändring av landskapslagen om landskapsgaranti för industrier och arbetsrörelser.

Föredragen för Republikens President den 7 april 1967.
Utfärdad i Mariehamn den 20 april 1967.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 1, 2 och 4 §§ landskapslagen den 20 april 1966 om landskapsgaranti för industrier och arbetsrörelser (14/66) ävensom lagens rubrik såsom följer:

Landskapslag

om landskapsgaranti för industrier och vissa andra näringsgrenar.

1 §.

För utvecklande, utvidgning och grundande av småindustri, medelstor industri och arbetsrörelse, företag i turistbranschen, pälsdjursuppfödning, fiskodling, trädgårdsodling och torvproduktion samt annan produktiv eller därmed jämförlig verksamhet, som direkt främjar dessas utveckling, må till säkerhet för näringsidkares inhemska och utländska krediter givas landskapsgarantier såsom i denna lag stadgas.

Under de förutsättningar, som i denna lag stadgas för beviljande av landskapsgarantier, må för i 1 mom. nämnda ändamål av landskapsmedel beviljas lån mot svagare säkerhet än i 5 § lagen den 8 maj 1940 om statens lånefond (FFS 189/40) är föreskrivet.

Denna lag tillämpas icke på sådana näringar, som avses i 11 § 2 mom. självstyrelsela-
gen för Åland.

Mariehamn, den 29 november 1966.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Eliel Persson
vicetalman.

Lennart Mattsson
vicetalman.

Kredit, som med stöd av denna lag garanteras av landskapet, benämnes garantikredit.
Vad i denna lag är stadgat om landskapsgaranti och garantikredit, gäller även enligt 2 mom. beviljade lån.

2 §.

Garantikredit skall vara avsedd att användas för anskaffning av anläggningstillgångar, vilka erfordras för i 1 § 1 mom. nämnt företags verksamhet eller förändring, reparation eller förbättring av sådana eller, om synnerliga skäl det påkalla, för konsolidering av kredit, som upptagits för sådant ändamål.

Av synnerliga skäl må landskapsgaranti beviljas för kredit, avsedd att användas för anskaffning av omsättningstillgångar, vilka skola användas i kredittagarens eget företag.

4 §.

Det sammanlagda beloppet av samtidigt gällande landskapsgarantier och icke återbetalda belopp av i 1 § 2 mom. nämnda lån må uppgå till högst 1.000.000 mark, räntor och och indexförhöjningar icke medräknade. Beloppet av utländsk kredit beräknas enligt den officiella kursen vid den tidpunkt, då garantin beviljades.

N:o 18.

L A N D S K A P S L A G

om skattelättnader för industrin.

Föredragen för Republikens President den 7 april 1967.

Utfärdad i Mariehamn den 20 april 1967.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

För främjande av industrin inom landskapet Åland medgivas skattelättnader vid kommunalbeskattningen i enlighet med vad i denna lag stadgas.

2 §.

Skattskyldig, som under åren 1966—1970 inom landskapet grundar nytt industriföretag eller utvidgar sitt inom sådant område belägna företag eller ock förnyar dess maskinpark eller anordningar så, att företagets produktionsförmåga eller produktionens förädlingsgrad väsentligt ökas, har rätt att vid beskattningen för det skatteår, under vilket de för det nya industriföretaget eller för utvidgningen eller förnyelsen anskaffade anläggningstillgångarna togs i bruk, samt för de 9 därpå följande skatteåren från sin skattepliktiga inkomst i värdeminskning på de nya anläggningstillgångarna avdraga det belopp han i sin bokföring avskrivit såsom värdeminskning.

Har grundande av i 1 mom. nämnt nytt industriföretag eller utvidgning eller förnyelse av industriföretag skett i Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga eller Vårdö kommun, äger skattskyldig rätt att under i samma moment avsedda skatteår, utöver övriga i lagstiftningen beviljade avdrag, från sin skattepliktiga inkomst avdraga varje år ett belopp om 3 procent av de i det nya industriföretaget, utvidgningen eller förnyelsen investerade, i 1 mom. avsedda anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde.

3 §.

Beskattning enligt prövning må icke tillämpas på inkomst av nytt industriföretag under de skatteår stadgandena i 2 § skola tillämpas.

4 §.

Har skattskyldig, som med stöd av stadgandet i 2 § 1 mom. av denna lag vid beskattningen gjort större avdrag för värdeminskning på anläggningstillgångar, som anskaffats för nytt industriföretag eller för utvidgning eller förnyelse av industriföretag, än han enligt de allmänna stadgandena angående statsbeskattningen varit berättigad till, vid överlåtelse eller förlust av sagda anläggningstillgångar i form av överlåtelsepris eller försäkrings- eller annan sådan ersättning återfått vid beskattningen tidigare godkända värdeminskningar, skola de återvunna värdeminskningarna betraktas såsom skattepliktig inkomst, ifråga om byggnad, som utgör anläggningstillgång, dock endast under 10 år från det sagda egendom togs i bruk.

Har skattskyldig under skatteåret använt i 1 mom. avsedda återvunna värdeminskningar eller någon del av dem för anskaffning av anläggningstillgångar till industriföretag, som är beläget inom landskapet Åland eller skall anläggas där, eller ock deponerat motsvarande belopp i någon inom landskapet verksam, under offentlig tillsyn stående bankinrättning på ett särskilt spärkonto för framtida anskaffning av sådana anläggningstillgångar, skola de återvunna värdeminskningarna, dock icke till den del de använts eller deponerats, anses såsom skattepliktig inkomst.

Har skattskyldig under skatteåret använt i 1 mom. avsedda återvunna värdeminskningar eller någon del av dem för anskaffning av anläggningstillgångar till industriföretag, som är beläget inom de utvecklingsområden i landskapet, som avses i lagen den 15 april 1966 om främjande av utvecklingsområdenas ekonomi (FFS 243/66) eller skall anläggas där, eller ock deponerat motsvarande belopp i Finlands Bank på ett särskilt spärkonto för framtida anskaffning av sådana anläggningstillgångar, skola de återvunna värde-

minskningarna, till den del de använts eller deponerats, ej heller anses såsom skattepliktig inkomst.

Finlands Bank erlägger på i denna bank deponerade medel vid deras lyftande en årlig ränta efter 3 procent.

Deponeringen i 2 mom. nämnd bankinrättning eller Finlands Bank skall verkställas före den dag den skattskyldige enligt beskattningsslagen senast skall inlämna sin skattedeklaration för det år, till vars inkomst de återvunna värdeminskningarna borde hänföras.

Landskapsstyrelsen eller, då fråga är om i Finlands bank deponerade medel, finansministeriet, må giva tillstånd att lyfta depositionerna, då deponenten företer utredning om att de medel, han önskar lyfta, användes för i 2 och 3 mom. angivet ändamål. Användas medlen icke på sådant sätt, må tillstånd att lyfta dem lämnas tidigast ett år från utgången av det skatteår, under vilket i 1 mom. avsedda överlåtelsepris eller ersättning uppburits, och de lyfta medlen anses såsom skattepliktig inkomst för det år de lyfts. Härvid må den beskattningsbara inkomsten icke fastställas till lägre belopp än de lyftade medlen.

5 §.

Har beloppet av återvunna värdeminskningar, som avses i 4 § 1 mom., i enlighet med 2 och 3 mom. i sagda paragraf i sin helhet eller till någon del ej ansetts såsom skattepliktig inkomst, skall ett anskaffnings-

värde, som lägges till grund för värdeminskningen på ifrågavarande anläggningstillgång, nedsättas med motsvarande belopp.

6 §.

Såsom i denna lag avsett industriföretag anses företag, vilket i byggnad eller lägenhet, som anskaffats eller hyrts för industriell drift, tillverkar eller förädlar produkter, så ock gruva, torvupptagningsföretag och kraftverk.

Med anläggningstillgångar avses i denna lag sådana lösa anläggningstillgångar, för vilka vid beskattningen får göras avdrag för värdeminskning samt sådan byggnad eller del därav, som användes såsom fabrik, verkstad eller kraftstation.

7 §.

Närmare föreskrifter angående verkställighet och tillämpning av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

8 §.

Denna lag tillämpas vid de beskattningar, som skola förrättas för åren 1966—1980. Genom densamma upphäves landskapslagen den 13 juli 1965 om skattelättnad för industrier vid kommunalbeskattningen (30/65), såvitt sistnämnda lag skulle äga tillämpning på industriföretag, som grundas, eller utvidgningar och förnyelser, som företagas under åren 1966—1974.

Mariehamn, den 3 december 1966.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Eliel Persson
vicetalman.

Lennart Mattsson
vicetalman.